

EPI-aktuellt

Vol 2

Nr 38

18 september 2003

Nyhetsbrev från Avdelningen för Epidemiologi, Smittskyddsinstitutet

Redaktör: [Ragnhild Janzon](#), tfn 08-457 23 64

Ansvarig utgivare: [Johan Giesecke](#), tfn 08-457 23 60

Fax: 08-30 06 26

E-post: epi@smi.ki.se

Prenumeration: Via formulär på [SMI:s hemsida](#)

Innehåll

- Betänkande om smittskydd (SARS och smittkoppor).
- SARS-fallet i Singapore laboratoriekonfirmerat
- EU-kommisionen föreslår nytt europeiskt smittskyddsinstitut

Notiser

Betänkande om smittskydd överlämnat

(Pressmeddelande från Socialdepartementet)

Den särskilde utredaren angående extraordinära smittskyddsåtgärder Sigvard Holstad har idag överlämnat sitt betänkande Extraordinärt smittskydd (SOU 2003:83) till statsrådet Morgan Johansson.

I betänkandet föreslås bl.a. en ny lag som ger de myndigheter som ansvarar för smittskyddet ökade möjligheter att förebygga spridning av smittkoppor och SARS. Det är avsett att lagens tillämpningsområde vid behov skall kunna utvidgas till att omfatta ytterligare sjukdomar.

En särskild nyhet är att smittkoppor förs in i smittskyddslagen. Sjukdomen har visserligen ansetts utrotad sedan 1970-talet. Det har emellertid framkommit uppgifter som tyder på att den skulle kunna återkomma. Att smittskyddslagens regelverk blir fullt ut tillämpligt innebär bl.a. att den som har anledning att misstänka att han smittats av smittkoppor är skyldig att utan dröjsmål låta sig undersökas av läkare och att han under vissa villkor kan omhändertas tillfälligt på sjukhus. Enligt utredaren är det mycket som talar för att smitta av smittkoppor eller SARS i förekommande fall skulle föras hit från utlandet. Det föreslås därför att smittskyddsläkarna i de olika landstingen skall kunna besluta att personer som anländer till Sverige vid ett visst tillfälle skall genomgå en summarisk hälsokontroll på platsen för inresan, t.ex. på en viss flygplats. Om det vid en sådan kontroll påträffas någon som är sjuk i smittkoppor eller SARS blir det möjligt att vidta åtgärder för att förebygga att smittan sprids.

Enligt gällande smittskyddslag finns det vissa möjligheter att tvångsisolera personer som är sjuka eller misstänks vara sjuka i vissa samhällsfarliga sjukdomar. Enligt utredningsförslaget

skall smittskyddsläkarna när det är fråga om smittkoppor eller SARS kunna besluta att en person skall isoleras (hållas i karantän) redan på den grunden att han kan antas ha varit utsatt för smitta av sjukdomen, exempelvis därför att han vid en flygresor haft en smittkoppsjuk medresenär. Karantänsvistelsen skall kunna äga rum i lokaler som landstinget anvisar, t.ex. i mindre hotell eller kursgårdar eller undantagsvis i den isolerades eget hem.

Den som sätts i karantän kan i regel räkna med att isoleringen pågår till dess sjukdomens inkubationstid löpt ut, dvs. i fråga om smittkoppor 17 dagar och när det gäller SARS 10 dagar.

Utredningen föreslår också att Socialstyrelsen skall kunna besluta om avspärrning av begränsade områden för att stoppa smittspridning. Det kan främst bli fråga om något eller några bostadskvarter. Ett beslut om avspärrning innebär ett förbud för den som vistas i området att lämna det och förbud för den som befinner sig utanför att besöka det. Det kan bli fråga om att fatta sådana beslut bl.a. när flera sjuka personer påträffas inom ett område och man inte lyckas utreda av vem och när de smittats. Även här är sjukdomens inkubationstid av betydelse för åtgärdens varaktighet. Den som bryter mot ett beslut om avspärrning kan drabbas av bötesstraff.

De som hållits i karantän föreslås kunna få ersättning av allmänna medel om de på grund av beslutet blivit tvungna att avstå från förvärvsarbete. Ersättningen skall beräknas i enlighet med bestämmelserna om smittbärrpenning i lagen om ersättning till smittbärare. Detta innebär i princip samma ersättningsnivå som gäller enligt den allmänna sjukförsäkringen. Försäkringskassorna skall handlägga ersättningsfrågorna.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 2004.

Betänkande från Utredningen om extraordinära smittskyddsåtgärder
SOU 2003: 83

[Del 1](#) t.o.m. kap. 6 (pdf 748 kb)

[Del 2](#) t.o.m. bilaga 4 (pdf 792 kb)

Hänt i världen

SARS-fallet i Singapore laboratoriekonfirmerat

Prov från den 27-årige forskare i Singapore som tidigare rapporterats insjuknad i misstänkt SARS har nu analyserats på amerikanska smittskyddsinstitutet CDC och man har kunnat bekräftat den initiala misstanken. Två tidigare prov från mannen har varit SARS-positiva i lokala test i Singapore. Detta är därmed det första fallet i världen sedan WHO i juli förklarade att vårens SARS-epidemi var under kontroll.

Mannen är nu på bättringsvägen och det mesta talar för att han blivit smittad på det laboratorium han arbetade, där man i samma lokaler arbetat med SARS-virus. WHO poängterar att detta är ett isolerat fall och inte signalerar början på en ny SARS-epidemi. 25 personer som mannen haft nära kontakt med är under 10 dagar satta i karantän.

WHO har skickat ett team till Singapore för att gå igenom de lokala laboratorierutinerna och närmare utreda hur smittan kunnat ske.

Läs mer hos [Singapores hälsoministeriums hemsida](#).

[Karl Ekdahl](#)

EU-kommisionen föreslår nytt europeiskt smittskyddsinstitut

EU-kommisionen har till Europaparlamentet och Ministerrådet överlämnat ett [förslag om inrättandet av ett nytt europeiskt smittskyddsinstitut](#) (reviderat 16 september). Det nya institutet föreslås ta över de uppgifter som nu ligger på Nätverket för övervakning och kontroll av smittsamma sjukdomar inom gemenskapen enligt [beslut EC 2119/98](#), liksom de mer sjukdomsspecifika nätverken.

Enligt förslaget skall institutet vara verksamt med:

- Epidemiologisk övervakning och samordning av laboratorienätverk.
- Vetenskapliga underlag i smittskyddsfrågor.
- Tidig varning och snabbt svar vid utbrott ("early warning and response")
- Tekniskt stöd.
- Koordinering av insatser vid kriser.

Institutet kommer att vara relativt litet och luta sig emot de nationella smittskyddsinstitut. Institutet beräknas vara operationellt fr.o.m. 2005 och ha en budget på knappt 50 miljoner EURO under det tre först åren. Det är ännu inte bestämt var institutet skall vara placerat och vem som ska leda det.

[Karl Ekdahl](#)

Länkar till andra smittskyddsnyheter

[CDR Communicable Disease Report \(Storbritannien\)](#)

[EPI-NEWS \(Danmark\)](#)

[Eurosurveillance Weekly](#)

[MMWR](#)

[MSIS-rapport \(Norge\)](#)

[ProMed](#)

[WHO Disease Outbreaks News](#)